

LATVIJAS STATISTIKAS INSTITŪTS

Bruno Mežgailis

Valdis Gaillitis

LATVIJĀ DZĪVOJOŠIE ETNOSI

UN TO CILVĒKU SKAITS

1897.- 1989. GADĀ

Rīga, 1993

STATISTISKE SAMFUNDSKONFERENSER

STATISTISKE SAMFUNDSKONFERENSER
STATISTISKE SAMFUNDSKONFERENSER

STATISTISKE SAMFUNDSKONFERENSER

93-9

L 67

LATVIJAS STATISTIKAS INSTITŪTS

L
31

Bruno Mežgailis

Valdis Gaillitis

LATVIJĀ DZĪVOJOŠIE ETNOSI

UN TO CILVĒKU SKAITS

1897.- 1989. GADĀ

Rīga, 1993

LATVIJAS NACIONĀLA
BIBLIOTEKA

~~82~~
~~12.805~~

0306104054

PRIEKŠVARDS

Citu svarīgu jautājumu vidū Latvijā vienmēr, īpaši mūsdienās, ļoti aktuāls ir etniskais jautājums. Lai šos jautājumus risinātu, jābūt informācijai par etnosiem. Praktiski vienīgais ziņu avots par kādā teritorijā esošajiem etnosiem, to skaitu un cilvēku skaitu katram etnosam ir tautas skaitīšanas.

Latvijā vispārējās, visā teritorijā tautas skaitīšanas notiek kopš 1897. gada. Tās regulāri notika neatkarīgajā Latvijā: 1920., 1925., 1930. un 1935. gadā. Tautas skaitīšana notika arī otrā pasaules kara laikā 1943. gadā, taču par to etniskais sastāvs netika publicēts. Pēc otrā pasaules kara Latvijā tautas skaitīšanas notika 1959., 1970., 1979. un 1989. gadā. Visās minētajās, izņemot 1943. gada tautas skaitīšanu, tika noskaidrota katra etnosa cilvēku skaits.

Pēc katras tautas skaitīšanas publicētas arī ziņas etniskajā griezumā. Taču publicētās ziņas lielākoties satur ziņas par lielākajiem Latvijā dzīvojošajiem etnosiem. Līdz šim nebija publicētas ziņas par visiem katrā tautas skaitīšanā reģistrētajiem etnosiem, to cilvēku skaitu par visām tautas skaitīšanām Latvijā vienviet. Tas taqad nopublicēts.

Tabulu par visām tautas skaitīšanām Latvijā visiem reģistrētajiem etnosiem un pašteritoriju, valsti, kontinentu katram no 157 jebkad šeit uzskatītajiem etnosiem, etnosu grupām, sagatavojis 1959. gada tautas skaitīšanas dalībnieks, ģeogrāfs Valdis Gailītis. Šī darba veikšanai bez oficiālajām publikācijām, tika izmantoti Latvijas republikas Valsts statistikas komitejas un arhivu materiāli.

B.Meigailis

- 4 -

TAUTAS SKAITĪŠANAS UN
ETNISKĀ POLITIKA

Latvijas nelielā teritorija (64 tūkst.kv.km) Eiropas ziemeļdaļā pēdējā gadsimtā, t.i. turpat visa 20.gadsimata garumā pārdzīvojuši ne tikai dažādas sabiedriski politiskas pārmaiņas, bet arī bijusi par mājvietu ilgāku vai īsāku laiku daudziem desmitiem etnosu, kuru vēsturiskā dzīvēne ir ārpus šīs teritorijas.

Pamattauta, latvieši, kas savā etniskajā teritorijā dzīvo vismaz četrus tūkstošus gadu, bijusi spiesta dzīvot kopā ar daudziem etnosiem gan no kaimiņvalstīm, gan citām tālām valstīm.

Nav jau Latvijas zeme un daba tik dāsna, tauta tik bagāta, ka citu zemeju, pat citu kontinentu etnosi ar prieku pamestu savas tēvzemes un labāk dzīvotu svešumā, svešas tautas paspārnē. Daudzo etnosu un to cilvēku skaita pārnākšana uz dzīvi no citurienes uz Latviju daudz sarežģītāk izskaidrojama.

No daudzajiem Latviju apdzīvojušajiem etnosiem ar ieročiem un varu Latvijā ienākuši tikai divi trīs: senākā vēsturē vācieši (daļēji zviedri), pēdējos gadsimtos krievi. Ļoti daudzi etnosi Latvijā apmetušies uz dzīvi tajos vēstures posmos, kad latvieši nebija saimiski savā zemē. Tāpēc arī var teikt, ka turpat visi dzīvojošie etnosi te ieradās pret pamattautas gribu, bez tās piekrišanas. Tas, protams, nenozīmē, ka visi te dzīvojošie cittautieši būtu te nevēlami. Taču pastāvošā starptautiskā prakse prasa, lai šo cilvēku uzturēšanos noteiktā kārtībā legalizētu.

Etnisko situāciju Latvijas teritorijā pēdējā gadsimata laikā fiksējušas tautas skaitīšanas tai atrodoties Krievijas impērijā (1897.g.), Latvijas Republikā (1920., 1925., 1930. un 1935.g.) un padomju impērijā (1959., 1970., 1979. un 1989.g.). Lai gan katrai no šīs trīs pārvaldes formām bija sava etniskā raksturojuma metodoloģija (cara Krievija to noteica pēc mātes valodas), zināmu priekšstatu par Latvijā dzīvojošajiem etnosiem un to cilvēku skaitu var gūt.

Lai gan latvieši cauri visām politiskajām peripetijām šajā, 20.gadsimtā savā zemē bijuši vairumā, to skaits tikpat kā nav audzis. Kaut arī miera laika apstākļos pēc pirmā un otrā pasaules kara arī pat zemās dzīvības ietekmē tas nedaudz palielinājās, pirmais un otrais pasaules karš un to radītās sekas (okupācijas

u.c.) latviešu skaitu stipri samazināja.

Latviešu kritiskā demogrāfiskā situācija pirms pirmā un pēc otrā pasaules kara izveidojās ne jau latviešu zemā dabiskā pieauguma dēļ, kā krievu censonās Latvijas teritoriju pārpludināt ar sava un sev radniecīgo etnosu cilvēkiem. Sevišķi intensīvi ar nolūku teritoriju pārkrieivot tas notika pēc otrā pasaules kara komunistiskās ideoloģijas aizsegā. Krievu valodai bija prioritāra, noteicošā loma uzņēmumu, iestāžu lietvedībā, sarakstē, sanāksmēs u.c. cilvēku darbības sfērās.

Taču lielākā daļa pasaules valstis neakceptēja Latvijas okupāciju 1940. gadā. Tāpēc arī pasaules sabiedriskās domas apmierināšanai un nomierināšanai Latvijā pēc otrā pasaules kara nevarēja iefiltrēt vienīgi krievus, citus austrumslāvu. Bija jārada iespāids, ka Latvijā uz dzīvi labprāt pārceļas visas "brālīgās padomju tautas" cilvēki, visdažādākie etnosi.

- 5 -
1897.

Tautas skaitīšanās Latvijā ir tradīcijas no 19. gadsimta vidus. Kurzemē pirā skaitīšana notika 1863. gadā, Vidzemes pilsētās - 1867. gadā. Lauku iedzīvotājus šajās skaitīšanās neregistrēja.

1881. gadā notika līdz tam plašākā skaitīšana Latvijā. Tā reģistrēja Kurzemes un Vidzemes iedzīvotājus, taču ne pilnībā, jo Ilūkstes apriņķa iedzīvotāji tajā atteicās piedalīties.

Skaitīšanās Latvijā tajā laikā nepiedalījās Latgale, jo tad tā ietilpa Vitebskas guberņā.

Tautas skaitīšanas notika arī atsevišķās pilsētās: 1868. gadā Daugavpili, 1913. gadā Rīgā.

Pirā visā Latvijas teritorijā veikta tautas skaitīšana notika 1897. gadā.

Latvijā veiktas tautas skaitīšanas kopā pagājušā gadsimta beigās (1897.g.) ļauj pietiekami detalizēti izgaismot to etnopolitiku, kāda tā veidojās visos trijos galvenajos vēstures posmos 20. gadsimtā.

Latvijai atrodoties cariskās Krievijas impērijas sastāvā teritorijas pārkrievošanās politika notika atklāti. Krievu valoda bija obligāta ne tikai visās skolās, bet arī visās iestādēs un cilvēku saskarsmes vietās (ražošanā, tirdzniecībā u.c.). To varēja nodrošināt ar krievu un citu "krievvalodīgo" pārnākšanu uz dzīvi Latvijā.

To intensīvi veica līdz pat 1914. gada vidum, līdz pirām pasaules kara sākumam. Šī procesa zināmu starprezultātu fiksēja 1897. gada tautas skaitīšana.

Jāsaaka gan uzreiz, ka cariskajā Krievijā pirā un vienīgā vispārējā tautas skaitīšana etniski nebija īsti korekta. Skaitīšanā fiksēja nevis tautību, bet gan pēc valodu principa (mātes valoda). Tas zināmā mērā sašaurināja etnisko aspektu. Tā tajā laikā ap 2000 Latvijā dzīvojošos libiešus pieskaitīja latviešiem, austriešus - vāciešiem, amerikāņus - angļiem un līdzīgi.

Pēc šī principa reģistrējot, Latvijā 1897. gadā dzīvoja tikai 24 dažādi etnosi. Bez 1318 tūkst. latviešiem Latvijā tajā laikā citi lielākie etnosi vēl bija 153 tūkst. krievi, 142 tūkst. ebreji, 120 tūkst. vācieši, 80 tūkst. ukraiņi, 65 tūkst. poļi un 26 tūkst. lietuvieši. Pārējie etnosi bija zem 10 tūkst. cilvēkiem.

Pagājušā gadsimta beigās Latvijā neregistrēja nevienu cita kontinenta etnosu cilvēkus. Tad reģistrēja pāris siatu dābu, francūžu, angļu, zviedru un somu tautības cilvēkus. Taču no tā laika cariskās Krievijas Vidusāzijas (Turkestaņas) cilvēkiem te nebija reģistrēts noviens.

1920. - 1935.

Lai gan vispārējā etniskā situācija Latvijā tika noskaidrota jau 1897. gada tautas skaitīšanā, tā nevarēja dot precīzu ainu par visiem te dzīvojošajiem etnosiem tāpēc, ka valoda nav identiska tautībai, etnosam.

Neatkarīgās Latvijas laikā datu ticamībai tautas skaitīšanās pievērta īpašu uzmanību. Tas attiecas arī uz katru cilvēka tautību. Viospāriņajos noteikumos teikts, ka skaitīšanas lapā " jāieraksta tās tautības nosaukums, par kuras piederīgo skaitāmā persona sevi uzskata" (no 1935. gada noteikumiem).

Precīza tautības norādīšana atļāva raksturot katru cilvēku, pie kādas tautības viņš sevi uzskata. Bērnu tautību noteica vecāki, ja tie bija daudzas tautības, par to savstarpēji vienojoties. Ar latviešiem jaukto laulību bērni tika reģistrēti kā latvieši, jo tiem bija jāapmeklē latviešu skolas.

Starpkaru periodā neatkarīgās Latvijas laikā veiktās tautas skaitīšanās konstatēja lielāku te dzīvojošo etnosu skaitu.

1920. gadā fiksēti 31 etnoss, maksimums 54 - 1930. gadā. Taču 40 citu etnosu cilvēku skaits bija neliels, kamēr latviešu skaits un īpatsvars visus starpkara gadus auga. Latviešu skaits 1935. gadā sastādīja 1473 tūkst. cilvēku (tā laika robežās), kamēr krievu skaits gan bija otrs lielākais - 206 tūkst. cilvēku, bet īpatsvarā attiecīgi 75,5 % un 10,6 % (1935. gadā).

Starpkaru periodā Latvijas Republikā bez tradicionālajiem Rietumeiropas tautības cilvēkiem (daļu sītu robežās) bija nākuši klāt arī amerikāņi - 124 cilvēki. Starp tā laika eksotiskajiem etnosiem Latvijā jāuzskata pāris brazīliešu, sulātu, kādu nēģeri. Nebija ne aizkaukāzieši, ne vidusāzieši, ne āzijas etnopsi vispār.

1959. - 1989.

Viss Latvijā etniskajā situācijā ar kājām gaisā apgriezās pēc otrā pasaules kara, atrodoties (pret pašas gribu) padomju impērijas sastāvā.

Pēc kara laikā, salīdzinot ar pirmskaru, samazinājās latviešu skaits Latvijā. Latvijai atgriezās ābreņi un tās apvidus, zudumi karā, bēgļi uz Rietumiem, deportācijas, citi latviešu zudumi.

Pēc kara, 1959. gada skaitīšana parādīja, ka latviešu skaits Latvijā pret 1935. gadu bija samazinājies par 170 tūkst. cilvēku, kaut arī pirms un pēc kara gados zināms skaits latviešu bija nācis klāt ar dabisko pieaugumu (tātad zudumi bija vēl lielāki).

Kaut arī 1959.-1989. gadā latviešu skaits Latvijā pieauga par 90 tūkst. cilvēku, to īpatsvars samazinājās līdz 52 % no 77 % (tagadējās robežās).

Atkārtotas pārkrievošanas nolūkos Latvijā iepludināja (līdz 1989.g.) 700 tūkst. krievus (pret 1935. gadu) un tie sastādīja 706 tūkst. cilvēku.

Tāu iepludināt tikai krievus okupētā teritorijā, nozīmētu izaicināt pasaules sabiedrisko domu. Krievi, protams sastādīja galveno masu, kodolu nelielās tautas un teritorijas pakļaušanai. Pasaules sabiedriskās domas "nomierināšanai" un sevis drošināšanai sāma talkā (fona veidošanai) raibu jo raibu etnosu spektru.

Līdz šim Latvijā nekad visā tās garajā vēsturē te nebija dzīvojuši tik tāli un atšķirīgi etnosi, kas galvenokārt nāca no Austrumeiropas un Āzijas, Vidusāzijas.

Bez tuvākajām tautām Latvijā jau tūlīt pēc kara, sevišķi 60.-70. gados saplūda līdz 130 dažādu etnosu (tāds skaits reģistrēts 1979. gadā).

Tautas skaitīšanas dati par pēdējiem turpat siats gadiem rāda, ka latvieši savā zemē nekad nav bijuši "vientuļi". Drīzāk otrādi - te izveidojās etnosu "komunālā dzīvokļa" sindroms. Latvieši ne tikai nav pamesti vieni savā zemē, tie noguruši no daudzo "kaimiņu" nepārtrauktās klātbūtnes. Pie tam noguruma pakāpe var būt dažāda. Tā atkarīga no "kaimiņu" skaita un to raksturojuma.

Etniskā spektra raksturošanai Latvijā lielos vilcienos vērojami divi posmi: līdz šī gadsimta vidum un tā otrā puse.

Līdz gadsimta vidum Latvijā pamatā dzīvoja (bez latviskiem) apkārtējo kaimiņtautu cilvēki, vēl boraļi un šigāni, ap 10

etnosiem. Nelielā skaitā (daži siati, desmiti) cilvēku te bija ieradusies no ne pārāk tālām Rietumeiropas zemēm. To kopskaits bija 30 - 35 etnosi. Citu kontinentu etnosi Latvijā praktiski nedzīvoja. Ja neskaita austrumslāvu (krievus, baltkrievus, ukraiņus), tad Latvijā dzīvojošie etnosi līdz šī gadsimta vidum bija rietumnieciski, Ziemeļeiropaiski, pie kuriem pieskaitāmi latvieši, igauņi, lietuvieši, skandināvu tautas.

Rietumeiropas un Ziemeļeiropas etnosu mentalitāte tomēr tuvāka latviešu mentalitātei. Tāpēc arī šo etnosu cilvēku nelielais skaits pamattautu nesapņūtināja, nenogurdināja ar savu klātbūtni. Latvieši pēc sava prāta un atbilstoši to vēlmēm pārvaldīja un organizēja situāciju. Citi te dzīvojošie etnosi ar to rēķinājās un samierinājās. Etniskie konflikti nebija, jo tiem nebija ne politiska, ne ideoloģiska pamata. Neidealizējot situāciju, neatkarīgajā Latvijā valdīja etniskā saskaņa, harmonija, kas apmierināja gan zemes saimniekus, gan citus te lielākoties gadsimtiem dzīvojošos etnosus.

Pavērsiens etniskajā situācijā notika vēl ne pēc Latvijas okupācijām pirmskara laikā, kā pēc otrā pasaules kara, kad Latviju sāka pārpludināt no austrumteritorijas masveidā sabraukušie krievi un līdz ar viņiem citi austrumslāvi un daudzie eirāziskie etnosi. Latvijā situāciju vairs nekontrolēja un nenoteica latvieši. Robežas uz austrumiem tika likvidētas. Te bez krieviem no tuvākajiem un tālākajiem apgabaliem sāka braukt tādi etnosi, kas vietējo mentalitāte bija sveša, pat nepieņemama. Toni pilsētu sadzīvē (ražošanā, cilvēciskā saskarē) un ārējās izpausmēs (uz ielas pat arhitektūrā) noteica eirāziskā mentalitāte. Latvijai tālu un svešu etnosu masveida (pēc to skaita) un apjoma (šo etnosu cilvēku skaita) apņemšanās uz dzīvi Latvijā kardināli izmainīja etnisko situāciju no rietumnieciskās ievirzes uz austrumniecisko.

Tagad pēc Latvijas neatkarības atgūšanas izveidojusies savdabīga etniskā situācija. Latvija pēc sava ģeogrāfiskā izvietojuma un pamattautas ziemeļrietumnieciskā noskaņojuma ir situācijā, kad te masveidā atrodas eirāziskie etnosi ar savu dzīves un uzvedības izpratni. Šāda Latvijai zināmā mērā nedabīga etniskā situācija līdz etniskajiem konfliktiem nav nonākusi tikai pamattautas iecietības (pārspēka apzināšana) dēļ un arī tādēļ, ka šeit sabraukušie etnosi savā būtībā pārāk atšķirīgi. Pat šeit sabraukušie krievi, kā to rāda socioloģiskās aptaujas, ir ar vairāk

rietumniecisku ievirzi (tendēti uz dzīvi) nekā savā ātniskajā
dzīvē esotie krievi.

Jebkuram skaidrs, ka tagadējā etniskā situācija Latvijā nav
labvēlīga latviešu tautas attīstībai. Tāda etniskā daudzveidība,
tās aizrāziskā izceļšanās un nosliece tādai mazskaitliskai un ne
pārāk vienotai tautai kā latvieši nav viegli sakārtojama.

ETNISKAS SITUACIJAS

RAKSTUROJUMS

Ar 1989. gada tautas skaitīšanu noslēdzies vesels vēsturiska posms latviešu tautas dzīvē. Sākās tas ar 1897. gada tautas skaitīšanu.

Starp šiem datumiem pagājuši 92 gadi. Šajos gados Latvijā veiktas 9 tautas skaitīšanas, kurās noskaidrota etniskā situācija. Vidēji iznāk, ka starp katru tautas skaitīšanu pagājuši ap 10 gadu. Ar tādu intervālu tautas skaitīšanas veica pēc otrā pasaules kara.

No 1897. gada līdz 1920. gadam starp skaitīšanām pagāja 23 gadi. Starplaiks starp 1935. gada un 1959. gada skaitīšanām savukārt ilga 24 gadus.

Tautas skaitīšanas Latvijā notikušas neregulāri. Tas izskaidrojams ar tām radikālajām sabiedriski politiskajām izmaiņām, kādas Latvijā notikušas 20. gadsimtā.

Visā šajā 20. gadsimtā etniskās situācijas izmaiņas Latvijā vismazāk ietekmējusi pati latviešu tauta. Drīzāk vieda ir šīs situācijas upuris.

20. gadsimtā latviešu skaits Latvijā mainījies nelielās robežās 1,3-1,5 milj. cilvēku (mazāk to bija vienīgi 1920. gadā). Tas ir unikāls gadījums visā pasaulē, kad kāda tauta gadsimta garumā savu iedzīvotāju skaitu nav palielinājusi. Iedzīvotāju skaits pasaulē no 1900.-1990. gada palielinājies 3,2 reizes. Ja tas pats būtu noticis ar latviešu tautu, tad mums vajadzētu būt 4,2 milj. lielai.

Latvijā gadsimta garumā etnisko situāciju veidojuši citi, lielākoties lai teritorijai sveši etnosi.

Savu klātbūtni Latvijā 20. gadsimtā stipri samazinājuši tādi kādreiz lieli etnosi kā vācieši (no 120 tūkst. līdz 3,8 tūkst. cilvēkiem) un ebreji (no 142 tūkst. līdz 23 tūkst. cilvēkiem). Savu cilvēku skaitu samazinājuši arī Latvijas poļi, igauņi un vairāku ristumvalstu etnosu cilvēki (francūži, angļi, dāņi, zviedri, norvēģi u.c.)

Ja 20. gadsimtā būtu veidojusies situācija, ka latviešu skaits Latvijā pat nebūtu palielinājies, kamēr minētās tautas savu skaitu te samazinājušas, tad latviešu īpatsvars būtu stipri palielinājies. Istenībā notika pretējais, kaut arī vesela etnosu grupa Latvijā savu klātbūtni arī samazināja.

Krievi ne tikai paši savu cilvēku skaitu Latvijā sēkārvoja (no 1897.-1959. gadam), bet radīja apstākļus, lai te varētu pārnākt uz dzīvi citi austrumslāvi (baltkrievi un ukraiņi) un desmitiem g.ž. aziātiskās izcelsmes etnosi.

Taliskot tikpat kā nēmainīgan latviešu skaitam, samazinoties Latvijā rietumnieciskajiem etnosiem, tā kļuva par austrumeiropas un aziātisko etnosu patvērumu.

PĀCVARDS

Tagad, kad publicēts visu līdz šim Latvijā veiktās tautas skaitīšanās fiksētais iespējami pilnīgākais etniskais sastāvs varam izdarīt vairākus secinājumus (absolūti pilnīgs tas nav arī tagad).

Latvija latviešiem ir vienīgā etniskā vēsturiski izveidoņusies teritorija. Latviešu ciltis, latvieši šajā teritorijā kopš seniem laikiem te bijuši un ir arī tagad lielākais, pamatetnoss. Taču latvieši nav vienīgais etnoss, kas apdzīvo šo teritoriju.

Visās līdz šim Latvijas teritorijā veiktās vispārējās tautas skaitīšanas konstatējušas, ka bez latviešiem šo teritoriju par savu pastāvīgo dzīvesvietu pagājušajā un šajā gadsimtā izvēlējušies vēl ap desmit etnosus. Tie galvenokārt ir apkārtējo kaimiņtautu cilvēki (izņemot ehrejus un žigānus). Ar šim citu tautu etniskajām kopām, minoritātēm pēdējo gadsimtu gaitā latviešiem izveidojušās sadarbības attiecības, tās integrējušās latviešu sabiedrībā.

Vienīgā tauta, kas gribējusi latviešus kā nāciju Latvijā izdeldēt ir krievi. Krievi latviešus gribēja pārkrievot jau cara laikā, aizliedzot skolās lietot latviešu valodu, par oficiālo valodu Latvijā nosakot krievu valodu. Krievi šo pārkrievotānes procesu Latvijā realizēja pēc otrā pasaules kara, kad oficiālā sarakstā, lietvedībā valdīja krievu valoda. Visiem latviešiem bija jāzina un 80 % arī zināja (runāja, rakstīja) krievu valodu. Taču starp latviešiem saglabājās arī latviešu valoda.

Latviešu nacionālās pašapziņas nostiprināšanā daudz tika veikts neatkarīgās Latvijas laikā starpkaru periodā. Tad latviešu skaits, ipatsvars, latviešu valodas statuss nostiprinājās.

Lai gan krievus pirmā pasaules kara un pēc otrā pasaules kara sasveidā sapludināja Latvijā, pārāk daudzi šo zemi neuzskata par savējo, te neiedzīvojās. To parādīja pirmā pasaules kara bēgļu masas, tas redzams tagad atjaunotajā Latvijā.

Jau viss periods pēc otrā pasaules kara rādīja, ka krievi vienī pašī pret latviešiem Latvijā jutās nedroši. Visiem vajadzēja citus sabiedrotos. "krievvalodīgos". Tas arī noveda pie tā, ka Latvijā pēc otrā pasaules kara bez parastajiem 10 etnosiem vēl tika "saacināti" 120 citi etnosi no visas plašās impērijas. Taču

drošāk, ja "atbalsta" arī citi.

Jau atmodas laiks no 1988. gada un īpaši pēc neatkarības atjaunošanas Latvijā no 1991. gada parādīja, ka te izveidotais etniskais sastāvs tikai tāda butaforija vien ir. Latviju pēdējos gados paaet ne tikai tai "eksotiskie" tālzemju etnosi, bet arī un galvenokārt, paši krievi.

To, ko vēl nepaspēja krievi pret latviešiem panākt pirms pirmā pasaules kara, ar uzviju tie centās pagūt pēc otrā pasaules kara. Latviešus Latvijā centās nomākt kā ar citu etnosu skaitu, tā ar visu šo etnosu cilvēku masu.

1897.-1989. gada tautas skaitīšanas sniedz plašu izziņu materiālu, kas raksturo Latvijas normālo etnisko sastāvu neatkarības apstākļos un to etnisko spektru, kādu te izveidoja tauta, kas pati savā plašajā etniskajā teritorijā nevar atrast sev pielietojumu.

Aciaredzot vajadzēs paist zināmam laikam, kamēr ar spēku "sakultais etniskais kokteilis" Latvijā atkal noplaks un teritorijā izveidosies tāda etniskā situācija, kas raksturīga šai Baltijas krastam.

LITERATORAS SARAKSTS

1. Latvijas statistikas gadagrāmata, 1920., Rīga, 1921.
2. Otrā tautas skaitīšana Latvijā 1925. gadā. Rīga, 1928.
3. Trešā tautas skaitīšana Latvijā 1930. gadā. Rīga, 1932.
4. Ceturtā tautas skaitīšana Latvijā 1935. gadā. Rīga, 1939.
5. Statistikas tabulas. Rīga, 1940.
6. 1989. gada tautas skaitīšanas rezultāti Latvijā. Statistikas datu krājums. Rīga, 1992.
7. R. Freivalds. Latviešu tautas mūis. Rīga, 1936.
8. M. Skujenieks. Nacionālais jautājums Latvijā. Pēterburga, 1913.
9. M. Skujenieks. Latvija. Zeme un iedzīvotāji. Rīga, 1927.
10. Statistische Berichte für den Generalbezirk Lettland. Rīga, 1943
11. XIX, Курляндская губерния 1905.
12. XXI, Лифляндская губерния. 1905.
13. Первая всеобщая перепись населения Российской империи 1897 г., СПб, 1905.

Statistikā izmantoti dati:

TAUTAS SKAITĪŠANĀS REĢISTRĒTIE ETNĀGI
UN TO CILVĒKU SKAITS LATVIJĀ

| Etnoši | Bez ābreves apvidus | | Ar ābreves apvidu | | | | | Bez ābreves apvidus | | | | |
|-----------------|---------------------|---------|-------------------|---------|---------|---------|-------------------|---------------------|---------|---------|---------|--|
| | 1977 Pārēktin. | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 Pārēktin. | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 | |
| | 1929387 | 1548056 | 1596131 | 1844805 | 1900045 | 1950502 | 1905373 | 2073458 | 2364127 | 2502816 | 2666567 | |
| 1 latvieši | 1318112 | 1159396 | 1161404 | 1354126 | 1394957 | 1472612 | 1467035 | 1257881 | 1341805 | 1344105 | 1387757 | |
| 2 krievi | 152681 | 91477 | 124746 | 193648 | 201778 | 206499 | 168266 | 556448 | 704599 | 821464 | 905513 | |
| 3 baltkrievi | 79523 | 66194 | 75630 | 38010 | 36029 | 26867 | 26803 | 61587 | 94898 | 111505 | 119702 | |
| 4 ukraiņi | 974 | 1040 | 1040 | 512 | 1629 | 1844 | 1844 | 29440 | 53461 | 66703 | 72101 | |
| 5 poļi | 65056 | 52244 | 54567 | 51143 | 59374 | 48949 | 48637 | 59774 | 63045 | 62670 | 60416 | |
| 6 lietuvieši | 26433 | 25538 | 25588 | 23192 | 25885 | 22913 | 22843 | 32383 | 40589 | 37818 | 34630 | |
| 7 ebreji-idi | 142315 | 79368 | 79644 | 95675 | 94388 | 93479 | 93370 | 36584 | 36671 | 28318 | 22897 | |
| 8 čigāņi | 1941 | 1023 | 1023 | 2870 | 3217 | 3839 | 3839 | 4301 | 5421 | 6134 | 7044 | |
| 9 tatāri | 1525 | 115 | 115 | 72 | 43 | 39 | 39 | 1811 | 2671 | 3764 | 4828 | |
| 10 vācieši | 120191 | 58977 | 58113 | 70964 | 49835 | 62144 | 62116 | 1609 | 5413 | 3299 | 3783 | |
| 11 igāņi | 8766 | 8701 | 8769 | 7893 | 7708 | 7014 | 6928 | 4610 | 4334 | 3681 | 3312 | |
| 12 moldāvi | - | - | - | - | 3 | - | - | 228 | 1591 | 1392 | 3223 | |
| 13 armēņi | 61 | 21 | 21 | 58 | 79 | 83 | 83 | 1060 | 1511 | 1913 | 3069 | |
| 14 azerbaidžāņi | - | - | - | - | - | - | - | 324 | 558 | 954 | 2765 | |
| 15 čuvāņi | - | - | - | 1 | - | 1 | 1 | 432 | 736 | 988 | 1509 | |
| 16 gruziņi | 23 | 29 | 29 | 34 | 28 | 38 | 38 | 498 | 689 | 911 | 1378 | |
| 17 norvēģieši | - | - | - | - | - | - | - | 426 | 673 | 823 | 1053 | |
| 18 kazahi | - | - | - | - | - | - | - | 143 | 523 | 447 | 1044 | |
| 19 rumoļi | - | - | - | 10 | 11 | 15 | 15 | 22 | 84 | 121 | 938 | |

LATVIJAS NATIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

12.805

Tabulas turpinājums

| Etnosi | Bez Abrenes apvidus | | Ar Abrenes apvidu | | | | Bez Abrenes apvidus | | | | |
|--------------------|---------------------|------|-------------------|------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
| | 1897 | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | Pārējin. | | | | | | Pārējin. | | | | |
| 20 uzbeki | - | - | - | - | - | - | - | 776 | 402 | 482 | 925 |
| 21 baškīri | - | - | - | - | - | 2 | 2 | 115 | 270 | 476 | 629 |
| 22 osetīni | - | - | - | 5 | 4 | 4 | 4 | 191 | 360 | 414 | 490 |
| 23 udurci | - | - | - | - | - | - | - | 95 | 202 | 318 | 471 |
| 24 arieļi-čereņisi | - | - | - | 1 | - | 2 | 2 | 138 | 159 | 286 | 470 |
| 25 soņi | 205 | 131 | 131 | 161 | 166 | 118 | 118 | 441 | 484 | 646 | 663 |
| 26 bulgāri | - | - | - | 7 | 6 | 9 | 9 | 85 | 191 | 231 | 420 |
| 27 karāji | - | - | - | - | 1 | - | - | 336 | 296 | 384 | 416 |
| 28 konieki-zirjāki | - | - | - | 1 | - | 1 | 1 | 114 | 240 | 269 | 394 |
| 29 lezģini | - | - | - | - | - | - | - | 36 | 95 | 113 | 348 |
| 30 ungāri | 64 | 23 | 23 | 50 | 74 | 49 | 49 | 68 | 164 | 219 | 347 |
| 31 tadžiki | - | - | - | 1 | - | - | - | 88 | 83 | 116 | 343 |
| 32 grieķi | 15 | 22 | 22 | 72 | 100 | 118 | 118 | 175 | 243 | 252 | 325 |
| 33 korejieši | - | - | - | - | - | - | - | 49 | 166 | 183 | 248 |
| 34 turkmeņi | - | - | - | - | - | - | - | 67 | 126 | 90 | 228 |
| 35 ķirģiži | - | - | - | - | - | - | - | 44 | 31 | 109 | 189 |
| 36 gagauzi | - | - | - | - | - | - | - | - | 70 | 44 | 140 |
| 37 libieši | - | 831 | 831 | 1238 | 962 | 944 | 944 | 185 | 48 | 107 | 135 |
| 38 burjāti | - | - | - | - | - | - | - | 33 | 45 | 74 | 128 |

Tažvlas turidinājums

| Etnosi | Bez ābreņes sovidus! | | | Ar ābreņes sovidu | | | Bez ābreņes sovidus | | | | |
|---------------|----------------------|------|------|-------------------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
| | 1977 !Pārreķin.! | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 !Pārreķin.! | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| 39 avari | - | - | - | - | - | - | - | 20 | 61 | 52 | 121 |
| 40 jakuti | - | - | - | - | - | - | - | 19 | 76 | 101 | 119 |
| 41 čeni | | | | 215 | | | | | | 93 | 102 |
| 42 slovāki | 168 | 76 | 76 | 1 | 210 | 200 | 200 | 117 | 133 | | 38 |
| 43 abāzji | - | - | - | - | - | - | - | 11 | 46 | 26 | 90 |
| 44 kaarotieši | - | - | - | - | - | 1 | 1 | 22 | 41 | 44 | 77 |
| 45 dargi | - | - | - | - | - | - | - | 7 | 22 | 27 | 63 |
| 46 kumiki | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 16 | 23 | 65 |
| 47 eguli | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - | 14 | 50 |
| 48 laki | - | - | - | - | - | - | - | 14 | 11 | 25 | 45 |
| 49 kalaiķi | - | - | - | 1 | 1 | - | - | 11 | 24 | 22 | 43 |
| 50 spānieši | - | - | - | 5 | 9 | 14 | 14 | 28 | 43 | 36 | 43 |
| 51 ingusi | - | - | - | - | - | - | - | 10 | 29 | 10 | 39 |
| 52 adigejieši | - | - | - | - | - | - | - | 12 | 22 | 19 | 36 |
| 53 čartesi | - | - | - | - | - | - | - | 17 | 26 | 31 | 34 |
| 54 baltari | - | - | - | - | - | - | - | 15 | 23 | 13 | 28 |
| 55 hakasi | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 10 | 13 | 24 |
| 56 tabasarāni | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 7 | 24 |
| 57 karačaji | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 20 | 21 | 23 |

Tabulas turpinājums

| Etnosti | Bez Abrenes sovietus: | | | Ar Abrenes sovietu | | | Bez Abrenes sovietus | | | | |
|--------------------|-----------------------|------|------|--------------------|------|------|----------------------|------|------|------|------|
| | 1897 | 1920 | 1930 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | Pārskatn. | | | | | | Pārskatn. | | | | |
| 58 zviedri | 201 | 313 | 313 | 451 | 324 | 292 | 292 | 1 | 12 | 7 | 23 |
| 59 arābi | - | - | - | 7 | - | - | - | 1 | 3 | 24 | 22 |
| 60 astrieši | - | - | - | - | 1 | 2 | 2 | 22 | 24 | 15 | 29 |
| 61 tati | - | - | - | - | - | - | - | 12 | 6 | 7 | 20 |
| 62 uiguri | - | - | - | - | - | - | - | 12 | 11 | 12 | 19 |
| 63 serbi | - | - | - | 7 | 17 | 5 | 5 | 19 | 30 | 16 | 18 |
| 64 horvāti- Kroati | - | - | - | 1 | 1 | 1 | 1 | - | - | 6 | 6 |
| 65 vācņi | - | - | - | - | - | - | - | - | 8 | 4 | 15 |
| 66 altajieši | - | - | - | - | - | - | - | 10 | 10 | 5 | 14 |
| 67 poāzi | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 22 | 13 |
| 68 franciži | 413 | 160 | 160 | 214 | 211 | 182 | 182 | 28 | 25 | 24 | 13 |
| 69 holandieši | 28 | 42 | 42 | 81 | 98 | 63 | 63 | 1 | 13 | 17 | 11 |
| 70 kurdi | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 9 | 10 | 11 |
| 71 tuvieši | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 14 | 5 | 11 |
| 72 evenki | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 7 | 10 |
| 73 hanti | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 6 | 11 | 10 |
| 74 persieši | - | - | - | 7 | 11 | 17 | 17 | 10 | 7 | 6 | 10 |
| 75 afgāņi | - | - | - | 2 | - | - | - | - | 1 | 2 | 9 |
| 76 itālieši | 86 | 23 | 23 | 54 | 56 | 62 | 62 | 33 | 13 | 9 | 9 |

Tabuļa turpinājums

| Etniski | Bez Abrenes apvidus | | | Ar Abrenes apvidu | | | | Bez Abrenes apvidus | | | |
|-----------------------|---------------------|------|------|-------------------|------|------|-------------|---------------------|------|------|------|
| | 1947 | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | 'Pārrekin.' | | | | | | 'Pārrekin.' | | | | |
| 77 nogajiesi | - | - | - | - | - | - | - | 5 | 4 | 5 | 9 |
| 78 penci | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 5 | 4 | 9 |
| 79 turki | 49 | 19 | 19 | 24 | 39 | 28 | 28 | 18 | 12 | 3 | 9 |
| 80 karakaidaki | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 12 | 6 | 7 |
| 81 līnieti | - | - | 5 | 2 | 1 | 6 | 6 | 13 | 16 | 9 | 7 |
| 82 vjetnamiēši-vjetri | - | - | - | - | - | - | - | - | 15 | 1 | 7 |
| 83 čāi | 420 | 236 | 236 | 409 | 364 | 236 | 236 | 2 | 2 | 6 | 6 |
| 84 doļģāni | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 5 | 6 |
| 85 rutuļi | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 2 | 6 |
| 86 albāni | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 4 | 1 | 5 |
| 87 angļi | 371 | 151 | 151 | 497 | 462 | 319 | 319 | 8 | 10 | 8 | 5 |
| 88 krievāki | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 4 | 10 | 3 |
| 89 vepsi | - | - | - | - | - | - | - | 17 | 16 | 9 | 5 |
| 90 izorietļi | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | 3 | 4 |
| 91 sorī | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 3 | 2 | 4 |
| 92 tāliēi | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - | 4 |
| 93 čukči | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 2 | - | 3 |
| 94 čugāni | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 13 | 3 |
| 95 evēni | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 3 | 3 |

Tautas turpinājums

| Etnosti | Bez ābreņes apvidus! | | | Ar ābreņes apvidu | | | Bez ābreņes apvidus | | | | |
|---------------------|----------------------|------|------|-------------------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
| | 1897 | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | Pārreģin. | | | | | | Pārreģin. | | | | |
| 96 japāņi | - | - | - | 6 | 15 | 21 | 21 | 15 | 6 | 4 | 3 |
| 97 hānsi | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | - | 3 |
| 98 korjāņi | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 1 | 2 | 2 |
| 99 nānāņi | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 5 | 2 |
| 100 norvēģi | - | 46 | 46 | 100 | 101 | 72 | 72 | - | 1 | 1 | 2 |
| 101 beļuži | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - | 1 |
| 102 mongoļi | - | - | - | - | - | 1 | 1 | 6 | 6 | 12 | 1 |
| 103 sāņi | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 3 | 4 | 1 |
| 104 uoemi-uoģeļieši | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 1 | 1 | 1 |
| 105 oroci | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 10 | - |
| 106 skoti | - | - | - | - | 3 | 13 | 13 | - | 1 | 4 | - |
| 107 īri | - | - | - | 2 | 14 | 2 | 2 | - | 1 | - | - |
| 108 portugāļi | - | - | - | 1 | - | 1 | 1 | - | - | 1 | - |
| 109 sāņari | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - |
| 110 iļļo | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 111 niņhi | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - | - |
| 112 fanti | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - |
| 113 ķeņi | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - |
| 114 negidāļi | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - |

Tabulas turpinājums

| Etnoši | Bez Abrenes apvidus: | | Ar Abrenes apvidu | | | | Bez Abrenes apvidus | | | | |
|---------------------|----------------------|------|-------------------|------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
| | 1897 | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1933 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | Pārreģin. | | | | | | Pārreģin. | | | | |
| 115 tofi | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - |
| 116 krievi | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - | - |
| 117 nepalietī | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - |
| 118 siou | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - |
| 119 aleuti | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | 1 | - |
| 120 angolietī | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 121 čačiki | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 122 bini-oo | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 123 joroni | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 124 nosi | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 125 ulči | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 126 soāli | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | - | - |
| 127 šrieti-zirieti | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - |
| 128 flāni | - | - | - | - | 1 | 4 | 4 | - | - | - | - |
| 129 abeņiņi | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - |
| 130 setukazi-setuki | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - |
| 131 komeši-peraieši | - | - | - | - | - | - | - | 4 | 33 | 77 | 70 |
| 132 Krinas tatāri | - | - | - | - | - | - | - | 25 | 17 | 8 | 60 |

Tabulas turpinājums

| Etnosti | Bez Abrenes apvidus: | | | Ar Abrenes apvidu | | | Bez Abrenes apvidus | | | | |
|---------------------------------|----------------------|------|------|-------------------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
| | 1897 | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1935 | 1935 | 1959 | 1970 | 1979 | 1989 |
| | Pārējin. | | | | | | Pārējin. | | | | |
| 133 austrieši | - | 60 | 60 | 63 | 49 | 61 | 61 | 1 | 9 | 3 | 5 |
| 134 kalnu ebreji | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 3 | 2 | 2 |
| 135 Gruzijas ebreji | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | 1 |
| 136 Vidusāzijas ebreji | - | - | - | - | - | - | - | 2 | 1 | 1 | - |
| 137 sarti | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - |
| 138 tačeni | - | - | - | - | - | - | - | 53 | 56 | 39 | 158 |
| 139 karaimi | - | - | - | 16 | 5 | 22 | 22 | 30 | 27 | 15 | 14 |
| 140 ruoņeši | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | 3 |
| 141 amerikāņi | - | 39 | 39 | 69 | 47 | 39 | 39 | - | - | 1 | 1 |
| 142 šveicieši | - | 94 | 94 | 190 | 120 | 124 | 124 | - | - | 2 | - |
| 143 ūņģeši | - | 16 | 16 | 55 | 62 | 45 | 45 | - | 3 | 1 | - |
| 144 kanādieši | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | 2 | - |
| 145 brazīlieši | - | - | - | 6 | 2 | 2 | 2 | - | - | - | - |
| 146 kostarikāņi | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 147 peruaņi | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | - |
| 148 venečuālieši | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - |
| 149 meksikāņi | - | - | - | - | 2 | - | - | - | - | - | - |
| 150 čīlieši | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - |
| 151 Indijas- Pakistānas etn. | - | - | - | - | - | - | - | - | 1 | - | - |

Tabulas turpinājums

| Etnosi | Bez ābreņes apvidus: | | | Ar ābreņes apvidu | | | Bez ābreņes apvidus | | | | | |
|----------------|----------------------|------|------|-------------------|------|------|---------------------|------|------|------|------|---|
| | 1897 (Pārrekin.) | 1920 | 1920 | 1925 | 1930 | 1933 | 1935 (Pārrekin.) | 1959 | 1970 | 1979 | 1987 | |
| 152 baikti | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 3 | - |
| 153 gvinejieši | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | 2 | - |
| 154 kaukāzieši | - | - | - | - | 4 | - | - | - | - | - | - | - |
| 155 seavi | - | - | - | - | 3 | 2 | 2 | - | - | - | - | - |
| 156 miāti | - | - | - | 1 | 3 | 3 | 3 | - | - | - | - | - |
| 157 rēģeri | - | - | - | - | 1 | - | - | - | - | - | - | - |

ETNOSU UN TO GRUPO VĒSTURISKA TERITORIJA
(KONTINENTS, VALSTS)

| | | |
|---------------------|----------|---------------------------------|
| 1 latvieši | Eiropa | Latvija |
| 2 krievi | Eiropa | Krievija |
| 3 baltkrievi | Eiropa | Baltkrievija |
| 4 ukraiņi | Eiropa | Ukraina |
| 5 poļi | Eiropa | Polija |
| 6 lietuvieši | Eiropa | Lietuva |
| 7 ebreji-īidi | Āzija | Izraēla |
| 8 ūigāni | Eirāzija | visa pasaule |
| 9 tatāri | Eiropa | Tatārija, Pievolga |
| 10 vācieši | Eiropa | Vācija |
| 11 igauņi | Eiropa | Igaunija |
| 12 moldāvi | Eiropa | Moldāvija, Besarābija |
| 13 armēņi | Āzija | Armēnija |
| 14 azerbaidžāņi | Āzija | Azerbaidžāna |
| 15 čuvaši | Eiropa | čuvašiija, Pievolga |
| 16 gruziņi | Āzija | Gruzija |
| 17 mordvieši | Eiropa | Mordovija, Pievolga |
| 18 kazahi | Āzija | Kazahstana |
| 19 rumāņi | Eiropa | Rumānija |
| 20 uzbeki | Āzija | Uzbekistana |
| 21 baskīri | Eiropa | Baskirostana, Urāli |
| 22 osetiņi | Āzija | Osetija, Ziemeļkaukāzs |
| 23 udmurti | Eiropa | Udmurtija, Pievolga |
| 24 marieši-čereņisi | Eiropa | Mari, Pievolga |
| 25 somi | Eiropa | Somija |
| 26 bulgāri | Eiropa | Bulgārija |
| 27 karēļi | Eiropa | Karēlija |
| 28 komieši-čirjāņi | Eiropa | Komi, Eiropas ZA pie Urāliem |
| 29 lezgini | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 30 ungāri | Eiropa | Ungārija |
| 31 tadžiki | Āzija | Tadžikistāna |
| 32 grieķi | Eiropa | Griekija |
| 33 korejieši | Āzija | Koreja |
| 34 turkmēņi | Āzija | Turkmenistāna |
| 35 ķīnieši | Āzija | Ķīnastāna |
| 36 moldāvi | Eiropa | Moldāvija, Besarābija |

| | | |
|-------------------|--------|---|
| 37 libieši | Eiropa | Latvija |
| 38 burjati | Āzija | Burjatija, Aizbaikāls |
| 39 avāri | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 40 jakuti | Āzija | Jakutija, Saha, Lenas upes baseins |
| 41 čehi | Eiropa | Čehija |
| 42 slovāki | Eiropa | Slovākija |
| 43 abhāzi | Āzija | Abhāzija, Gruzijas ZR |
| 44 kabardieši | Āzija | Kabardija, Ziemeļkaukāzs |
| 45 dargi | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 46 kumiki | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 47 aguli | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 48 laki | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 49 kalmiki | Eiropa | Pievolve, Ziemeļpiekaspijas rajons |
| 50 spānieši | Eiropa | Spānija |
| 51 inguši | Āzija | Ziemeļkaukāzs, Ingušetija |
| 52 adigejieši | Āzija | Ziemeļkaukāzs, Adigeja |
| 53 čerkesi | Āzija | Ziemeļkaukāzs, Čerkesija |
| 54 balkāri | Āzija | Kabardija-Balkārija, Ziemeļkaukāzs |
| 55 hakasi | Āzija | Hakasija, Jenisejas upes augšteces baseins |
| 56 tabasarāni | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 57 karačaji | Āzija | Ziemeļkaukāzs |
| 58 zviedri | Eiropa | Zviedrija |
| 59 arābi | Āzija | Sauda Arābija |
| 60 asīrieši | Āzija | Iraka, Irāna, Sīrija |
| 61 tati | Āzija | Irānas ZR |
| 62 uiguri | Āzija | Kazahijas DA pie Tjanšana kalniem |
| 63 serbi | Eiropa | Serbija |
| 64 horvāti-kroati | Eiropa | Horvātija |
| 65 udīni-udi | Āzija | Gruzijas A, Azerbaidžānas Z |
| 66 altajieši | Āzija | Altajā |
| 67 abāzi | Āzija | Ziemeļkaukāzs |
| 68 francūži | Eiropa | Francija |
| 69 holandieši | Eiropa | Holande |
| 70 kurdi | Āzija | Irakas Z, Irānas R, Turcijas A, Sīrijas A |

| | | |
|--------------------------|------------|--|
| 71 tūvieši | Āzija | Tuva |
| 72 evenki | Āzija | Austrumsibīrija |
| 73 hanti | Āzija | Rietumsibīrija |
| 74 persieši | Āzija | Irāna |
| 75 afgāni | Āzija | Afganistāna |
| 76 itālieši | Eiropa | Itālija |
| 77 nogajieši | Āzija | Ziemeļos no Dagistānas |
| 78 oenci | Āzija | Sibīrijas ziemeļos |
| 79 turki | Āzija | Turcija |
| 80 karakalpaki | Āzija | Karakalpākija |
| 81 kinieši | Āzija | Kīna |
| 82 vjetnamieši- vjeti | Āzija | Vjetnama |
| 83 dāoi | Eiropa | Dānija |
| 84 dolgāni | Āzija | Sibīrijas Z |
| 85 rutuli | Āzija | Dagestāna, Ziemeļkaukāzs |
| 86 albāoi | Eiropa | Albānija |
| 87 angļi | Eiropa | Anglija |
| 88 krimčaki | Eiropāzija | Krieva, Kaukāza R |
| 89 vepsi | Eiropa | Krievija, dienvidos no Doegas ezera |
| 90 izorieši-ižori | Eiropa | Krievija, Lugas upes baseins |
| 91 šori | Āzija | Ziemeļos no Altaja |
| 92 tališi | Āzija | Azerbaidžāna, Tališu kalni |
| 93 čukči | Āzija | Čukču pussala |
| 94 dungani | Āzija | Kirgīzija |
| 95 eveni | Āzija | Austrumsibīrija |
| 96 japāoi | Āzija | Japāna |
| 97 mansi | Āzija | Rietumsibīrija |
| 98 korjaki | Āzija | Kančatka |
| 99 nanajieši | Āzija | Amūras upes baseins |
| 100 norvēģi | Eiropa | Norvēģija |
| 101 beludži | Āzija | Pakistānas R, Irānas DA |
| 102 mongoļi | Āzija | Mongolija |
| 103 sāoi | Eiropa | Skandināvijas Z, Kolas pussala |
| 104 udehi-udeqelci | Āzija | Amūras upes baseins |
| 105 orōci | Āzija | Amūras upes baseins |
| 106 skoti | Eiropa | Skotija |
| 107 ioti | Eiropa | Skotija |

| | | |
|------------------------|---------------------|--|
| 108 portugāļi | Eiropa | Portugāle |
| 109 amhari | Afrika | Etiopiya |
| 110 idio | Afrika | Nigērija |
| 111 nivhi | Āzija | Sahalina, Amūras baseins |
| 112 fanti | Afrika | Gēna |
| 113 keti | Āzija | Sibīrija, Jenisejas upes baseina vidusdaļa |
| 114 neqidali | Āzija | Amūras upes baseins |
| 115 tofi | Āzija | Austrumsajāni |
| 116 krizi | Āzija | Azerbaidžāna |
| 117 nepālieši | Āzija | Nepāla, Himalaju kalni |
| 118 sibo | Āzija | Kīna |
| 119 aleuti | Ziemeļamerika | Aleutu salas |
| 120 angolietī | Afrika | Angola |
| 121 bamīliki | Afrika | Kamerona |
| 122 bini-edo | Afrika | Nigērija |
| 123 jorubi | Afrika | Nigērija |
| 124 mosi | Afrika | Āfrikas R, Burkinafaso |
| 125 ulči | Āzija | Amūras upes baseins |
| 126 somāli | Afrika | Somālija |
| 127 sīrieši-zīrieši | Āzija | Sīrija |
| 128 flāmi | Eiropa | Beļģija |
| 129 setukezi-setuki | Eiropa | Krievija, DR no Pleskavas ezera |
| 130 abesīni | Afrika | Etiopiya |
| 131 komieši-permieši | Eiropa | Urāli |
| 132 Krīmas tatāri | Eiropa | Krīma |
| 133 austrieši | Eiropa | Austrija |
| 134 kalnu ābreji | Āzija | Dagestāna |
| 135 Gruzijas ābreji | Āzija | Gruzija |
| 136 Vidusāzijas ābreji | Āzija | Uzbekija |
| 137 sarti | Āzija | Uzbekija |
| 138 čeceni | Āzija | Ziemeļkaukāzs |
| 139 karaimi | Āzija | Krīma, Ukraina, Turcija, Sīrija, Iraka, Irāna |
| 140 kubieši | daž. etnosu sajauk. | Ziemeļamerika, Kuba |
| 141 amerikāņi | daž. etnosu sajauk. | Ziemeļamerika, ASV |
| 142 šveicieši | daž. etnosu sajauk. | Šveice |
| 143 beļģieši | Eiropa | Beļģija |

| | | |
|---------------------------------|----------------------------------|-----------------------------|
| 144 kanādieši | daļ. etnosu sajauk. | Ziemeļamerika, Kanāda |
| 145 brazīlieši | daļ. etnosu sajauk. | Dienvidamerika, Brazīlija |
| 146 kostarikāņi | daļ. etnosu sajauk. | Ziemeļamerika, Kostarika |
| 147 peruāņi | daļ. etnosu sajauk. | Dienvidamerika, Peru |
| 148 venecuēlieši | daļ. etnosu sajauk. | Dienvidamerika, Venecuēla |
| 149 meksikāņi | daļ. etnosu sajauk. | Ziemeļamerika, Meksika |
| 150 čīlieši | daļ. etnosu sajauk. | Dienvidamerika, Čīle |
| 151 Indijas- Pakistānas etn. | Āzija | Indija, Pakistāna |
| 152 banti | Āfrika | Āfrikā, dienvidos no ekv. |
| 153 gvinejieši | Āfrika | Āfrikas R pie Gvinejas līča |
| 154 kaukāzieši | Āzija | Kaukāzs |
| 155 slāvi | Eiropas etn. grupa | Eiropas A |
| 156 arieti | balto un melno rasu sajaukums | visa pasaule |
| 157 nēģeri | Āfrikas rase | Āfrika |

SATURS

| | | |
|--|----|----|
| Priekšvārds | 3 | |
| Tautas skaitīšanas un etniskā politika 1897. | 4 | |
| 1920.-1935. | 6 | |
| 1959.-1989. | 8 | |
| Etniskās situācijas raksturojums | 9 | |
| Pēcvārds | I2 | |
| Literatūras saraksts | I4 | |
| Tautas skaitīšanās reģistrētie etnosi un to cilvēku skaits Latvijā | I6 | I7 |
| Etnosu un to grupu vēsturiskā teritorija (kontinents, valsts) | | 26 |

Bruno Meigailis, Valdis Bailītis

**Latvijā dzīvojošie etnosi un to cilvēku skaits 1897.-1989. gadā
latviešu valodā**

Par izdevumu atbildīgs Jānis Linde

Parakstīts iespiešanai 22.02.93.

Pasūtījums Nr.13011.

Papīrs Nr.3

Formāts 60880/16

uzsk. iespiedloka nes 2,0

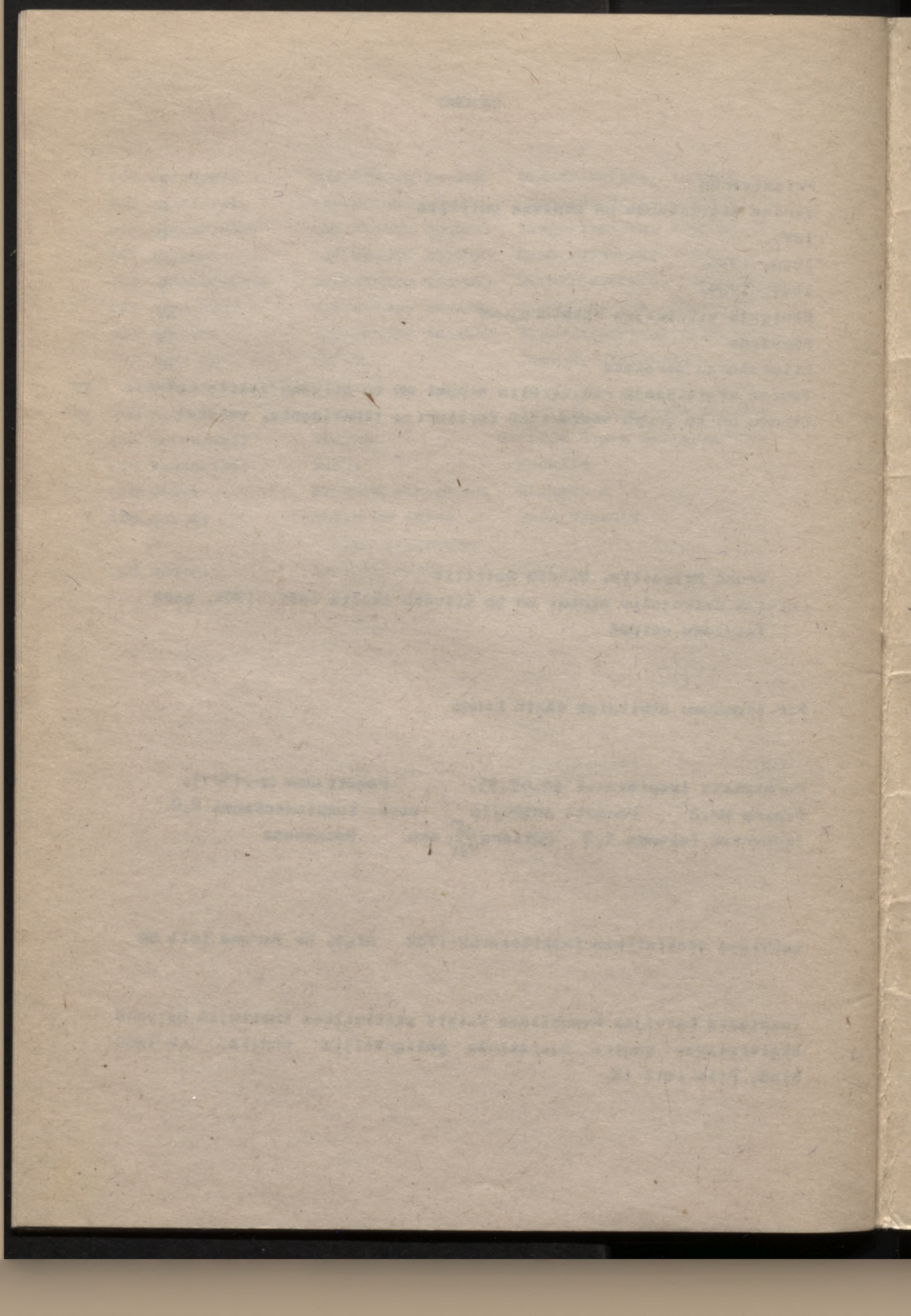
Izdevniec.loksnes 1,2

Matērija 53, eks.

Bezamaksas

Latvijas statistikas institūts.LV-1739 Rīgā, Kr.Barona ielā 30

Iespiests Latvijas Republikas Valsts statistikas komitejas Balvenā
skaitīšanas centra operatīvās poligrāfijas nodaļā. LV-1050
Rīgā, Pils ielā 12.



LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA



0306104054

-30,-

Kontroleksemplārs

93-9
-67

Bezmaksas